EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 7.6.2011
SEK(2011) 818 lopullinen

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Bulgarian kansallisesta uudistusohjelmasta vuodelta 2011___sekä siihen sisältyvä neuvoston lausunto __Bulgarian tarkistetusta lähentymisohjelmasta vuosiksi 2011–2014

{SEK(2011) 711 lopullinen}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Bulgarian kansallisesta uudistusohjelmasta vuodelta 2011

sekä siihen sisältyvä neuvoston lausunto

Bulgarian tarkistetusta lähentymisohjelmasta vuosiksi 2011–2014

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 9 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen[2],

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinointia. Strategia keskitetään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia Euroopan kestävän kasvun vauhdittamiseksi ja kilpailukyvyn lisäämiseksi.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista[3]. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehotettiin ottamaan yhdennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

---

1 EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

2 EUVL C …, s..

3 Pidetään voimassa vuonna 2011 19 päivänä toukokuuta 2011 annetulla neuvoston päätöksellä 2011/308/EU.

(3) Komissio hyväksyi 12 päivänä tammikuuta 2011 ensimmäisen vuotuisen kasvuselvityksen. Tästä alkoi uusi talouden ohjauksen ja hallinnan jakso EU:ssa ja ensimmäinen politiikan yhdennetyn etukäteiskoordinoinnin EU-ohjausjakso, jonka perusta on Eurooppa 2020 -strategiassa.

(4) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2011 julkisen talouden vakauttamisen ja rakenneuudistuksen painopisteet (jotka ovat 15 päivänä helmikuuta ja 7 päivänä maaliskuuta 2011 annettujen neuvoston päätelmien ja komission vuotuisen kasvuselvityksen mukaisia). Se korosti, että etusijalle on asetettava talousarvioiden tervehdyttäminen ja julkisen talouden kestävyyden palauttaminen, työttömyyden vähentäminen työmarkkinauudistusten avulla sekä uudet kasvua edistävät toimet. Se kehotti kaikkia jäsenvaltioita toteuttamaan näihin painopisteisiin perustuvia konkreettisia toimenpiteitä, jotka sisällytetään niiden vakaus- tai lähentymisohjelmiin ja kansallisiin uudistusohjelmiin.

(5) Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehotti 25 päivänä maaliskuuta 2011 Euro Plus -sopimukseen osallistuvia jäsenvaltioita esittämään sitoumuksensa niin ajoissa, että ne voidaan sisällyttää vakaus- tai lähentymisohjelmiin ja kansallisiin uudistusohjelmiin.

(6) Bulgaria toimitti vuosiksi 2011–2014 laaditun lähentymisohjelmansa vuoden 2011 tarkistuksen ja vuonna 2011 laaditun kansallisen uudistusohjelmansa 15 päivänä huhtikuuta 2011. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(7) Talouskriisi katkaisi voimakkaan kasvun, jota ylläpitivät merkittävä ulkomaisten suorien sijoitusten virta ja luotonannon kasvu. Vuoden 2010 toisella neljänneksellä BKT kääntyi jälleen kasvuun, kun se oli kumulatiivisesti laskenut 7,1 prosenttia huipustaan, ja BKT:n määrä pysyi pitkälti tasaisena koko vuoden 2010. Merkittävimpiä kasvutekijöitä ovat olleet viennin vahva nousu ja varastojen täydennys. Julkisen talouden rahoitusasema oli ennen kriisiä ylijäämäinen, mutta vuonna 2009 alijäämää oli 4,7 prosenttia suhteessa BKT:hen ja 3,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2010. Tuotanto ja työllisyys kasvoivat vientivetoisilla aloilla, mutta rakennus- ja kiinteistöalalla sekä vähittäiskaupassa on ollut hiljaista, mikä on hillinnyt elpymistä kuluneena vuonna. Tuotannon korjausliike näkyi eniten työllisyydessä, ja työpaikkoja on vuoden 2008 huippulukemista menetetty noin 358 000. Tämän seurauksena työttömyys kasvoi useamman prosenttiyksikön 10,2 prosenttiin vuonna 2010, eikä työllisyyden uskota palaavan kriisiä edeltäneelle tasolleen keskipitkällä aikavälillä.

(8) Neuvosto on neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen tarkistetun lähentymisohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että julkisen talouden ennusteiden perustana oleva makrotalouden skenaario perustuu komission yksiköiden talousennusteen ennusteita optimistisempiin kasvuennusteisiin. Julkista taloutta sopeutettiin vuonna 2010 rakenteellisesti huomattavasti ja etupainotetusti yli 2 prosenttiyksikköä, mutta vuonna 2011 julkisen talouden sopeutus jää selvästi alle suosituksen, joka on vähintään 0,75 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tarkistettuun lähentymisohjelmaan kuitenkin sisältyy liiallisen alijäämän korjaaminen vuonna 2011 neuvoston suosituksen mukaisesti, ja sen jälkeenkin alijäämää supistetaan edelleen. Ohjelmassa ei kuitenkaan anneta riittävän tarkkoja tietoja suunnitelluista julkisen talouden toimenpiteistä, joilla vuosien 2012–2014 julkisen talouden tavoitteet on

määrä saavuttaa. Alaspäin tarkistettu keskipitkän aikavälin tavoite, joka on vuonna 2014 saavutettava 0,6 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen, on edelleen vaadittua vähimmäistasoa haastavampi. Tavoite on vakaus- ja kasvusopimuksen mukainen, ja se on määrä saavuttaa ohjelmakauden lopussa (vuonna 2014). Sen jälkeen, kun liiallinen alijäämä on suunnitellusti saatu korjattua vuonna 2011, vuosiksi 2012–2014 suunnitellut keskimääräiset vuotuiset rakenteelliset julkisen talouden toimet jäävät kuitenkin selvästi alle vuotuisen rakenteellisen sopeutuksen vähimmäismäärän, joka on suosituksen mukaan 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Talousnäkymien hiljalleen parantuessa ohjelmassa olisi pyrittävä saavuttamaan keskipitkän aikavälin tavoite nopeammin. Kun julkisen talouden menojen vuosiksi 2012–2013 ennustettua kasvua verrataan varovaiseen arvioon potentiaaliseen tuotannon kasvusta keskipitkällä aikavälillä, ennuste vaikuttaa optimistiselta, ja siitä aiheutuu riski julkisen talouden rakenteelliselle rahoitusasemalle keskipitkällä aikavälillä.

(9) Liiallisen alijäämän korjaaminen suunnitellusti vuoden 2011 loppuun mennessä auttaa palauttamaan luottamusta ja lisäämään hallituksen politiikan uskottavuutta. Keskipitkällä aikavälillä on tärkeä saavuttaa pienen rakenteellisen alijäämän tavoite, 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen, sen varmistamiseksi, että finanssipolitiikka tukee harjoitettavaa rahapolitiikkaa. Julkisen talouden vakauttamistoimia kuitenkin haittaa julkisen sektorin tehottomuus. Tämä saattaa johtaa huomattaviin menopaineisiin, kun talousarviotulot ovat todennäköisesti rakenteellisesti pienempiä kuin kriisiä edeltäneinä huippuvuosina. Siksi tarvitaan kunnianhimoisia julkisen talouden uudistuksia, jotta saadaan aikaan tarvittava julkisen talouden sopeutus ja voidaan varmistaa rahoitus tarvittavien rakenneuudistusten täytäntöönpanoon, EU:n tukemien hankkeiden osarahoitus mukaan luettuna.

(10) Bulgarian finanssipolitiikka toimi ennen kriisiä suotuisassa talousympäristössä suhteellisen hyvin. Julkisen talouden tavoitteisiin päästiin säännönmukaisesti, ja finanssipoliittisia puskureita kertyi huomattavasti. Talouskriisin vaikutuksesta talousarvio oli vuonna 2009 ensimmäisen kerran moneen vuoteen alijäämäinen, ja rikottiin sääntöä, jonka mukaan talousarvion on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen ja julkisten menojen osuuden on oltava alle 40 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämä liittyi osittain menosuunnittelun ja -valvonnan heikkouksiin. Siinä näkyi myös se tosiasia, että kriisiä edeltäneestä vilkkaasta taloudellisesta toiminnasta saaduilla ennakoimattomilla tuloilla oli rahoitettu satunnaisten menojen suhteellisen suurta lisäystä ja sosiaaliturvamaksujen leikkauksia. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi viranomaiset pyrkivät useilla aloitteilla parantamaan menovalvontaa sekä seuranta- ja raportointijärjestelmiä, hyväksymällä muun muassa kattavan lainsäädäntöpaketin, jolla vahvistetaan finanssipoliittisia sääntöjä ja keskipitkän aikavälin julkisen talouden kehystä. Paketin odotetaan lisäävän julkisen talouden kurinalaisuutta ja politiikkojen ennakoitavuutta, vähentävän makrotalouden epävakautta ja varmistavan finanssipolitiikan myötäsyklisyyden vähenemisen.

(11) Kriisiä edeltäneinä huippuvuosina työmarkkinat kiristyivät huomattavasti ja palkat nousivat tuottavuuden kasvua nopeammin. Enimmillään palkat nousivat vuositasolla lähes 20 prosenttia vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Laskusuhdanteen jälkeen palkkakehitys on alkanut hidastua, vaikka työsopimussuhteessa työskentelevien palkansaajien (noin 65 prosenttia työvoimasta) palkat nousivat vielä lähes 10 prosenttia eli suhteellisen paljon. Kun palkkojen nousu saadaan seuraamaan

tuottavuuden kasvua, talouden rakenteiden sisäinen uudistaminen kohti tuottavia ja vientivetoisia aloja helpottuu.

(12) Työmarkkinoille osallistumisen esteet johtuvat osittain siitä, ettei asianmukaisesti kohdennettua ja räätälöityä aktiivista työmarkkinapolitiikkaa ole harjoitettu riittävästi, ja toisaalta taas siitä, että työvoimaviranomaisten toiminta on tehotonta ja alirahoitettua. Julkiset palvelut aktivoimisen, työnhaussa avustamisen ja uudelleenkoulutuksen osa-alueilla ovat heikkoja, ja niihin osoitetaan vain vähän julkisia varoja. Aktiiviset työmarkkinapoliittiset toimenpiteet ovat myös rajallisia, sillä aktivointitoimenpiteet koskevat vain 12:ta prosenttia työnhakijoista. Aluekohtaisten työllisyysohjelmien käynnistämisellä ja EU:n rakennerahastojen mittavilla koulutusohjelmilla tulee lyhyellä aikavälillä olemaan positiivisia vaikutuksia. Politiikan suunnittelua kuitenkin haittaa ohjelmien seuranta- ja arviointikapasiteetin heikkous. Työvoimaviranomaisten hiljattain teettämän raportin (”Aktiivisen työvoimapolitiikan nettovaikutusten arviointi Bulgariassa”) mukaan työttömien työnhakua saataisiin tehostettua, jos palvelut olisivat yksilöllisempiä ja laadukkaampia ja työvoimatoimistojen infrastruktuuria parannettaisiin.

(13) Talouskriisi vaikuttaa edelleen työmarkkinoihin. Työttömyysaste kasvoi 5,4 prosentista 10,2 prosenttiin vuosien 2008 ja 2010 välillä, ja nuorten (15–24-vuotiaiden) työttömyysaste oli 23,2 prosenttia vuonna 2010. Kriisi kosketti erityisesti matalan osaamistason työntekijöitä (joihin kuuluu myös suuri osa romanivähemmistöstä), joita työttömistä on lähes 70 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömien osuus (46 prosenttia vuonna 2010) on suurempi kuin EU:ssa keskimäärin (40 prosenttia vuonna 2010), ja ongelmasta saattaa tulla rakenteellinen. Nuorten työvoimaosuus on jatkuvasti pysytellyt alle kahden kolmasosan EU:n keskiarvosta (29,5 prosenttia vuonna 2009, EU:ssa 43,8 prosenttia). Nuorten työllisyysaste oli 24,8 prosenttia vuonna 2009 (EU:ssa 35,2 prosenttia). Myös niiden nuorten osuus, jotka eivät ole koulutuksessa eivätkä töissä (19,5 prosenttia 15–24-vuotiaista), on Bulgariassa suurin. Yksi suurimmista nuorten työmarkkinoille osallistumisen esteistä on se, että mahdollisuuksia yhdistää opiskelu ja työskentely etenkin työmarkkinoille siirtymistä helpottavien opiskelualan harjoittelu- ja oppisopimuspaikkojen avulla on vähän.

(14) Vaikka koulutustaso on keskiarvoa parempi, Bulgariassa on yli 40 prosenttia luku- ja laskutaidoiltaan heikkoja. Tämä on merkki siitä, että koulutusjärjestelmää on varaa parantaa, jotta se vastaisi paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin. Jokin aika sitten tehdyn koulujen hajauttamisuudistuksen positiivisten tulosten perusteella laadittavan esikoulu- ja koululain uskotaan tarjoavan joitakin ratkaisuja, joita voidaan vielä vahvistaa taloudellisen itsenäisyyden, esikouluopetukseen osallistumisen ja ulkoisen arvioinnin sekä vastuullisuuden varmistamisen osalta. Koulun keskeyttämisaste (14,7 prosenttia vuonna 2009) on lähellä EU:n keskiarvoa, mutta se on erityisen korkea romanien keskuudessa (arviolta 43 prosenttia vuonna 2008). Korkea-asteen koulutuksen saaneiden osuus (27,9 prosenttia vuonna 2009) on pienempi kuin EU:ssa keskimäärin (32,2 prosenttia). Korkeakoulutuksen uudistus on Bulgariassa viivästynyt huomattavasti. Uudistustarpeisiin päästäneen vastaamaan uudella korkeakoululailla, jota esitettiin jo vuonna 2010, mutta joka sittemmin vedettiin pois käsittelystä.

(15) Eläkeuudistusta, josta päätettiin vuonna 2010, ei ole kytketty elinajanodotteeseen eikä terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmän tilanteeseen. Täytäntöönpanoaika on vuodesta 2011 vuoteen 2026 siten, että suurin osa toimenpiteistä tulee voimaan

ajanjakson jälkipuoliskolla, mikä saattaa vaarantaa eläkejärjestelmän ensimmäisen pilarin täytäntöönpanon ja kestävyyden.

(16) Bulgariassa köyhyys on vakavampi ongelma kuin EU:ssa keskimäärin (41,9 prosenttia väestöstä kokee vakavaa aineellista puutetta, kun vastaava luku EU:ssa on 8,1 prosenttia). Noin 66 prosenttia vanhuksista elää köyhyysuhan alla. Tämä on huomattavasti enemmän kuin EU:ssa keskimäärin. Parin viimeisen vuoden aikana on näkynyt merkkejä elinolosuhteiden heikkenemisestä. Kun otetaan huomioon väestörakenne, köyhyyden poistamista koskevien kansallisen uudistusohjelman tavoitteiden saavuttaminen riippuu pitkälti siitä, että iäkkäämpiä työntekijöitä ja epäedullisessa asemassa olevia henkilöitä koskevat politiikat suunnitellaan asianmukaisesti ja että sosiaaliset tulonsiirrot ovat riittäviä. Kansalliseen uudistusohjelmaan sisältyy romanien (arviolta 10 prosenttia väestöstä) integroimiseen tähtäävän toimintastrategian laatiminen, jotta monet työllisyyteen, koulutukseen, terveydenhuoltoon ja asumiseen liittyvät esteet saataisiin poistettua yhdellä kattavalla suunnitelmalla.

(17) Julkisten palvelujen tehottomuus estää edelleen kasvua. Vaikka julkisia palveluja on hiljattain virtaviivaistettu, julkishallinnon uudistuksessa ei ole puututtu henkilöstön eikä avaintoimintojen laatuun. Kiinteitä laajakaistayhteyksiä on Bulgariassa hyvin vähän – 14,9 prosenttia eli toiseksi vähiten EU:ssa – mikä rajoittaa myös sähköisesti tuotettujen palvelujen laajenemista.

(18) Julkisten hankintojen epäsäännönmukaisuusaste on 60 prosenttia kaikista tarkistetuista hankintamenettelyistä ja vieläkin suurempi laajoissa julkisissa infrastruktuurihankkeissa, joissa viranomaisilta edellytetään etukäteisvalvontaa. Julkistalouden tarkastusviraston kapasiteettia on supistettu huomattavasti, ja tämän seurauksena virasto teki etukäteistarkastuksen ainoastaan 12 prosentissa julkisista hankintamenettelyistä vuonna 2009.

(19) Bulgarian talous on yksi energiaintensiivisimmistä EU:ssa. Silmiinpistävä esimerkki tästä on kotitalouksien lämmitys, jossa suurimman ongelman aiheuttavat huonosti hoidetut moniasuntoiset talot. Tukikelpoisuussääntöihin hiljattain tehtyjen muutosten myötä EU:n rakennerahastovaroja voidaan käyttää energiatehokkuuteen tähtääviin investointeihin. Investointeja on tehty vähän, kun energia- ja liikenneveroista saatavat tulot ovat laskeneet suhteessa BKT:hen sekä suhteessa työhön kohdistuviin veroihin, jotka ylittävät selvästi EU:n keskiarvon. Energiamarkkinoille pääsyä haittaavat vähentynyt kilpailu ja epäselvät hinnanmääritysmekanismit.

(20) Bulgaria on tehnyt useita sitoumuksia Euro Plus -sopimuksen nojalla[4]. Julkisessa taloudessa nämä sitoumukset koskevat julkisen talouden kestävyyden pönkittämistä eläkeuudistustoimenpiteillä, joilla pyritään varmistamaan tulosperusteinen palkkaus julkisella sektorilla jäädyttämällä eläkkeet ja palkat vuoteen 2013 asti ja vahvistamalla julkisen talouden kehystä julkisen talouden vakautussopimuksella, joka sisältää sitovia määrällisiä finanssipoliittisia sääntöjä. Työllisyyden edistämiseksi toteutetaan toimenpiteitä, joilla vähennetään pimeää työtä ja lisätään työmarkkinoille osallistumista. Kilpailukykyä koskevissa toimenpiteissä keskitytään hallinnollisen taakan vähentämiseen ja sähköisen hallinnon lisäämiseen sekä koulutukseen pääsyn ja

[4] Lisätietoa Euro Plus -sopimuksen nojalla tehdyistä sitoumuksista on asiakirjassa SEC(2011) 711.

koulutusjärjestelmän tulosten parantamiseen. Edellä mainitut sitoumukset koskevat kolmea sopimuksen neljästä osa-alueesta (rahoitusala jää ulkopuolelle). Niillä jatketaan lähentymisohjelmassa ja kansallisessa uudistusohjelmassa hahmoteltuja laajempia uudistusohjelmia ja vauhditetaan uudistushankkeita julkisen talouden ohjausjärjestelmän, julkisen hallinnon ja koulutuksen aloilla. Euro Plus -sopimuksen nojalla tehdyt sitoumukset on arvioitu ja otettu huomioon suosituksissa.

(21) Komissio on arvioinut lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman sekä Euro Plus -sopimuksen nojalla tehdyt sitoumukset[5]. Se on ottanut huomioon niiden merkityksen Bulgarian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta. Lisäksi se on arvioinut, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska Euroopan unionin talouden ohjausta ja hallintaa on tarpeen tehostaa kokonaisuudessaan antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Komission mukaan vuoden 2010 huomattavan ja etupainotetun julkisen talouden vakautuksen jälkeen vuotta 2011 koskevat julkisen talouden vakauttamissuunnitelmat olisi pantava täytäntöön suunnitellusti ja alijäämä olisi saatettava alle 3 prosentin viitearvon neuvoston suosituksen mukaisesti. Tarkistetussa ohjelmassa ei anneta riittävästi tietoja suunnitelluista julkisen talouden toimenpiteistä, joilla julkisen talouden tavoitteet vuosiksi 2012–2014 on määrä saavuttaa, ja siinä olisi voitu varmistaa valitun keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen nopeammassa tahdissa. Julkisen talouden kehyksen vahvistamisella ankkuroidaan julkisen talouden kurinalaisuutta ja lisätään hallituksen politiikan ennustettavuutta ja uskottavuutta keskipitkällä aikavälillä. Kilpailukykyä olisi vielä vahvistettava ihmisten työllistymisen helpottamiseksi, monia esteitä kohtaavien muita heikommassa asemassa olevien ryhmien suojelemiseksi, julkishallinnon ja sääntelyviranomaisten valmiuksien kehittämiseksi, resurssitehokkuuden parantamiseksi sekä investointi- ja kasvumahdollisuuksien avaamiseksi.

(22) Neuvosto on tutkinut Bulgarian tarkistetun lähentymisohjelman vuodelta 2011 edellä esitetyn arvioinnin perusteella ja ottaen huomioon myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 7 kohdan nojalla 2 päivänä kesäkuuta 2010 annetun neuvoston suosituksen. Neuvoston lausunto[6] on esitetty erityisesti jäljempänä 1 ja 2 kohdassa esitetyissä suosituksissa. Neuvosto on tutkinut Bulgarian kansallisen uudistusohjelman ottaen huomioon 25 päivänä maaliskuuta 2011 hyväksytyt Eurooppa-neuvoston päätelmät,

SUOSITTAA, että Bulgaria toteuttaisi vuosina 2011–2012 toimia, joilla se

(1) jatkaa talousarvion tehokasta toteutusta korjatakseen liiallisen alijäämän vuonna 2011; täsmentää vuosien 2012–2014 julkisen talouden strategiaa tukevat toimenpiteet ja hyödyntää käynnissä olevaa talouden elpymistä nopeuttaakseen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävää julkisen talouden sopeuttamista pääasiassa niin, että menojen kasvu pidetään linjassa keskipitkän aikavälin potentiaalisen kasvun kanssa, mutta kasvua edistävien julkisten menojen osuutta lisätään;

---

5 SEC(2011) 711.

6 Lausunnosta on säädetty neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 3 kohdassa.

(2) parantaa julkisen talouden suunnittelun ennustettavuutta ja täytäntöönpanoa erityisesti vahvistamalla julkisen talouden ohjausjärjestelmää; suunnittelee ja ottaa tätä varten käyttöön sitovat finanssipoliittiset säännöt ja hyvin määritellyn keskipitkän aikavälin julkisen talouden kehyksen, jolla varmistetaan läpinäkyvyys kaikilla hallinnon tasoilla; ottaa käyttöön toimenpiteet, jotta talousarviosta raportoidaan suoriteperusteisesti;

(3) nopeuttaa nykyistä eläkejärjestelmän uudistusta ja vahvistaa toimenpiteitä, joilla autetaan iäkkäämpiä työntekijöitä pysymään työssä pitempään;

(4) edistää työmarkkinaosapuolia kuullen ja kansallisia käytäntöjä noudattaen politiikkoja, joilla varmistetaan, että palkkojen nousu vastaa paremmin tuottavuuden kehitystä ja tukee kilpailukykyä;

(5) pyrkii vastaamaan erityisesti monia esteitä kohtaavien, muita heikommassa asemassa olevien ryhmien köyhyyden torjumisen ja sosiaalisen osallisuuden edistämisen haasteisiin laajentamalla yksityisten työvoimapalvelujen tarjoajien markkinoita, nykyaikaistamalla julkisia työvoimapalveluja, jotta niillä on riittävät valmiudet sovittaa yhteen osaamisprofiilit ja työmarkkinoiden kysyntä, ja kohdistamalla tukitoimia keskitetysti vähän koulutetuille nuorille; edistää koulutusuudistusta hyväksymällä esikoulu- ja koululain sekä uuden korkeakoululain vuoden 2012 puoliväliin mennessä;

(6) tehostaa pyrkimyksiä kehittää hallinnollisia valmiuksia keskeisillä hallinnonaloilla ja sääntelyvirastoissa, jotta julkiset palvelut pystyvät tehokkaammin vastaamaan kansalaisten ja yritysten tarpeisiin; ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla julkiset hankinnat tarkastetaan riskinarviointien perusteella ja vahvistetaan viranomaisten valmiuksia estää sääntöjenvastaisuuksia ja määrätä niistä seuraamuksia, jotta julkisten varojen käytön laatua ja rahalle saatavaa vastinetta saadaan parannettua;

(7) poistaa markkinoille pääsyn esteet, tuottotakuujärjestelyt sekä hintavalvonnan, ja takaa Bulgarian energia-alan sääntelyviranomaisen täyden riippumattomuuden, jotta sähkö- ja kaasumarkkinoille saadaan lisää kilpailua; ottaa käyttöön kannustimia rakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja